

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
(online формат)**

Генеральний інформаційний партнер –
платформа «Аксемедін»

**Конференцію внесено до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів
і науково-практичних конференцій МОЗ та НАМН України**

**09 жовтня 2020 року
Київ**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(online формат)**

Електронне видання

Київ - 2020

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	24
ректора НМАПО імені П. Л. Шупика, академіка НАМН України, Юрія Васильовича Вороненко	
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	26
декана факультету підвищення кваліфікації викладачів НМАПО імені П. Л. Шупика Лариси Юріївни Бабінцевої	
ДОПОВІДІ ВІДПОВІДНО ДО ПРОГРАМИ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	33
ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕДАВАННЯ ЗНАНЬ ПРИ БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	33
Мінцер О. Бабінцева Л.	
ПІСЛЯДИПЛОМНА МЕДИЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	38
Волосовець О.	
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ І ЛІКУВАННЯ COVID-19	41
Заліська О. Січкоріз О. Семенов О. Слабий М. Максимович Н. Колач Т.	
НОВІ ВИКЛИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ ПРИ БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ	43
Краснов В.	
АНДРАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ МАГІСТРАНТІВ-ФАРМАЦЕВТІВ	46
Трохимчук В. Давтян Л. Коритнюк Р. Убогов С. Гульпа В. Дроздова А. Соловйов С.	
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	51
Іващук С. Сидорчук Л.	

СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КАДРІВ	224
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МОДУЛЬНОГО ПІДХОДУ У ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ НАВЧАННІ З СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ	224
Мішалов В.	
Хохолева Т.	
Гуріна О.	
Петрошак О.	
Москаленко В.	
ВИКОРИСТАННЯ АНІМАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ДИТЯЧОЇ ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ	227
Косаковський А.	
Бредун О.	
Синяченко В.	
Косаківська І.	
Гавриленко Ю.	
Бредун С.	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ МЕДИЧНОЇ ВІРУСОЛОГІЇ	230
Дзюблик І.	
Александріна Т.	
Соловйов С.	
Ковалюк О.	
РОЛЬ ДІДЖІТАЛИЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ	234
Анчева І.	
ФАРМАЦЕВТИЧНІ КОМП'ЮТЕРНІ БАЗИ ЗНАНЬ ЯК ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДИДАКТИКИ	238
Бойко А.	
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ ВНМУ ІМЕНІ М.І. ПИРОГОВА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ	240
Черепакіна Л.	
Медражевська Я.	
Кулешов О.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	243
Гаджула Н.	
Черепакха О.	
Пилипюк О.	
Квірікашвілі А.	

Порівняльний аналіз ефективності проведення коротко тривалих циклів тематичного удосконалення з актуальних питань медичної вірусології за традиційною формою та при впровадженні дистанційної форми навчання виявив низку переваг та недоліків нової методології навчання. Автори вважають, що найкращі результати можуть бути досягнуті при застосуванні змішаної форми навчання, коли теорія доповнена формуванням практичних навичок, а колективна співпраця та зручний єдиний електронний інформаційний простір дозволяють досягти поставленої мети.

Список використаних джерел

1. Абрамович, В. Є. (2016) Теорія і методика вищої медичної освіти: французький досвід: навчально-методичний посібник. Київ: КиМУ.
2. Биков, В. Ю., Гриценчук, О. О., Жук, Ю. О. та ін. (2015). Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: колективна монографія. Київ: Атіка.
3. Вороненко, Ю. В., Шекера, О. Г., Ткаченко В. І. [та ін.] (2014). Підходи до підготовки сімейних лікарів в Україні та країнах Європи. Укр.Мед. Часопис, 3, 116–120.
4. Дзюблик, І. В., Александріна, Т. А. (2018). Удосконалення навчальних програм післядипломної освіти лікарів з питань консультування і тестування на ВІЛ як важливий компонент на шляху подолання епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні. Здоров'я суспільства, 2, 91–96.
5. Дзюблик, І. В., Александріна, Т. А., Кукало, О. В. (2017). Консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію: сучасні інноваційні методики викладання на кафедрі вірусології. Профілактична медицина, 3-4(29), 97–103.

РОЛЬ ДІДЖІТАЛІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ

Анчева І.

Професор, д. мед .н.

кафедра акушерства та гінекології

Одеський національний медичний

університет, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-8213-1570>

На сьогоднішній день, ключовою умовою в організації освітнього процесу є комплексний підхід щодо впровадження і застосування всіх

можливих методів навчання. в основі формування сучасного лікаря лежить працьовитість, комунікація, вміння самонавчатися, володіння інформаційними технологіями і декількома міжнародними мовами, а також володіння навичками суміжних спеціальностей. Використання цифрових технологій в навчальному процесі, продиктовано часом і тими моментами, які переживає людство і відкриває нові можливості в стратегії навчання майбутніх лікарів.

Ключові слова: діджиталізація, освітні технології, підготовки медичних кадрів.

З 2014 року Міністерство охорони здоров'я приступило до впровадження Національної стратегії реформування системи медичної допомоги в Україні. Це в свою чергу дало новий поштовх у реформуванні галузі. Впровадження стратегічних підходів відкриває нові ефективні можливості в розвитку і наданні послуг в сфері охорони здоров'я. Так, цифрова трансформація охорони здоров'я дала можливість вільного доступу до медичної інформації всього світу, імплементації єдиних сучасних guidelines і відкриттям в області медичних досліджень і технологій. Це дає можливість вчитися, працювати і бути конкурентоспроможним фахівцем в будь-якій країні. Впровадження нових електронних інструментів (системи e-Health) дозволило спростити заповнення медичної документації, оперативно збирати медичні дані про кожного пацієнта (електронна медична картка) і більш якісно надавати і контролювати медичну допомогу.

Виклики, перед якими опинилася система охорони здоров'я, безумовно позначились і на системі підготовки медичних кадрів. в основі формування сучасного кваліфікованого медичного фахівця важливим є теоретичні знання отримані за роки навчання у ВНЗ, прагнення до самонавчання і самовдосконалення, та особистісна адаптація до постійно і швидко мінливого сучасного світу. з урахуванням сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства, використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій сприяє глобалізації освіти, розвитку міжнародного ринку праці, зростанню мобільності особистості. Тому, немає сумнівів, що в наш час є доцільність взаємодії традиційних та інноваційних підходів в системі підготовки медичних кадрів.

Однією з основних завдань сучасної освіти є подача і засвоєння величезної кількості існуючої на сьогоднішній день інформації. Учні самі можуть вибирати освітні технології. При цьому основне завдання викладача полягає в стандартизації, корекції і стимулюванні

навчальних досягнень учнів [1]. усвітлі сучасних тенденцій і можливостей, назріла необхідність переходу від offline до online - режиму або діджиталізації (digitalization). Діджиталізація навчання (digitalization of learning) це навчання з використанням різноманітних дистанційних освітніх технологій. Діджиталізація в системі освіти є важливим кроком на шляху до вдосконалення навчального процесу, особливо в умовах кризових ситуацій. Так, карантин, введений в умовах пандемії COVID-19 дав додатковий поштовх у процесі навчання в вищих навчальних закладах. Незважаючи на певні труднощі в транспортному сполученні між країнами, іноземні студенти мають можливість продовжити навчання в період пандемії. Разом з тим, дистанційне навчання знижує ризики неконтрольованого зростання числа випадків COVID-19.

Безумовно, що на етапі розвитку інформаційного сучасного суспільства в умовах пандемії є необхідність у створенні «електронних шкіл та університетів» з можливістю онлайн навчання. Також, необхідність трансформації навчання підштовхнуло до пошуку нових електронних інструментів навчання для студентів медичних вузів країни, навчання яких має особливості. Безумовно, проведена велика робота з оцифрування відеолекцій і відеоуроків, майстеркласів, з розробки навчальних матеріалів, створення електронних бібліотек. Сучасні цифрові технології навчання студентів-медиків не тільки підвищують якість навчання і виробляють цілеспрямованість і самодисципліну, а також сприяють підвищенню мобільності майбутніх медичних кадрів, які зможуть щодня навчатися і співпрацювати на онлайн-курсах і вебінарах [2].

За допомогою сучасних можливостей інформаційних технологій стала можлива освіта, при якій викладач і студент взаємодіють на відстані. На сьогоднішній день актуальними навчальними рішеннями є: нові формати на денній формі навчання, інтерактивне дистанційне заняття (life virtual), VR / AR-симуляції (Віртуальна реальність -Virtual Reality і Доповнена реальність - Augmented Reality) [3; 4]. Таке дистанційне навчання передбачає опитування і консультування з викладачем в онлайн чаті (з використанням програм Microsoft Teams, Zoom, Skype, Discord) за розробленою програмою з визначеним робочим графіком. Онлайн-навчання (e-learning) значно доповнює дистанційне навчання і дає можливість студентам медикам за допомогою будь-якого гаджета підключеного до інтернету дивитися лекції у відеозаписі або в прямій трансляції, складати інтерактивні тести,

обмінюватися думкою і вирішувати квести з наставником. і хоча дистанційне навчання широко впроваджено в навчальний процес, існують і деякі недоліки цього навчання, такі як: відсутність особистого спілкування і можливість більш детальної дискусії з викладачем, особливо на клінічних дисциплінах і постійна багатогодинна робота за екраном монітора.

Таким чином, провідне місце в сучасній медичній освіті займають різноманітні дистанційні освітні технології. Особливо важливим є володіння ІТ технологіями (Information Technology) які дозволяють працювати і обмінюватися інформацією дистанційно, покращують вміння збирати і розпоряджатися великим потоком інформації (Big data), підвищують здатність працювати на стику спеціальностей, творчо мислити, поліпшують комунікаційні навички (Soft skills), стимулюють оволодіння міжнародними мовами. Діджиталізація, максимально інтегрована в даний момент в медичну освіту і медицину, відкриває різноманітні можливості для професійного та особистісного вдосконалення. Тому, максимальна ефективність освітнього процесу в епоху інформаційного суспільства може бути досягнута, лише при поєднанні інноваційних та традиційних підходів у системі підготовки медичних кадрів. Можливо, постійний міждисциплінарний діалог і аналіз інноваційних розробок, допоможе нам реалізувати найкраще з багатообіцяючих технологій.

Список використаних джерел

1. Ancheva, I. A. (2017). The role of modern information resources in the teaching of foreign students of medical university. *Journal of Education, Health and Sport*, 7(1), 284-292. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.260173>
2. Friedman C.P., Donaldson K.M., Vantsevich A.V. (2016). Educating medical students in the era of ubiquitous information. *Med Teach.*, (38), 504-509. <https://doi.org/10.3109/0142159X.2016.1150990>
3. Eui-Ryoung Han, Sanghee Yeo, Min-Jeong Kim, (2019). Medical education trends for future physicians in the era of advanced technology and artificial intelligence: an integrative review. *BMC Med Educ.*, (19), 460. <https://doi.org/10.1186/s12909-019-1891-5>
4. Johnston, SC. (2018). Anticipating and training the physician of the future: the importance of caring in an age of artificial intelligence. *Acad Med.*, (93), 1105-1106. <https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000002175>